

فرزند کویر

و نیم قرن خدمت در صنعت نفت

(مصاحبه با سید کاظم وزیری همامانه)

مصاحبه، تدوین و پژوهش

پیمان صالحی - محمدحسین یزدانی راد

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست‌نویسی

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده‌بندی کنگره

رده‌بندی دیویی

شماره کتابخانه ملی

وزیری هامانه، کاظم، ۱۳۲۴ - مصاحبه‌شونده

فرزند کویر و نیم‌قرن خدمت در صنعت نفت (مصاحبه با سید کاظم وزیری هامانه) //

مصاحبه، تدوین و پژوهش پیمانه صالحی، محمدحسین یزدانی‌راد.

تهران: روزنه، ۱۳۹۹.

۶۹۶ ص. رقعی، عکس

978-622-234-398-9

فیفا

وزیری هامانه، کاظم، ۱۳۲۴ - - مصاحبه‌ها/ خاطرات/ وزیران نفت - - ایران - - مصاحبه‌ها

/ نفت - - ایران - - صنعت و تجارت - - تاریخ/ سیاستمداران ایرانی - - قرن ۱۴ - - خاطرات

-- Petroleum ministers -- Iran -- Interviews/ Petroleum industry and trade:

۲۰th century -- Interviews --Iran -- History/ Politicians -- Iran

صالحی، پیمانه، ۱۳۵۲ - ، مصاحبه‌گر

یزدانی‌راد، محمدحسین، ۱۳۵۵ - ، مصاحبه‌گر

HD۹۵۷۴:

۳۳۸/۲۷۲۸۴۰۵:

۷۵۱۹۳۱۷:

فرزند کویر

و نیم‌قرن خدمت در صنعت نفت

(مصاحبه با سید کاظم وزیری هامانه)

پیمانه صالحی، محمدحسین یزدانی‌راد

طراح جلد: سید صدرالدین بهشتی

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۵۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: پردیس دانش

آدرس: خیابان مطهری، خیابان میرزای شیرازی جنوبی، پلاک ۲۰۲، واحد ۳

تلفن: ۸۸۱۵۳۶۳۱-۸۸۱۵۳۳۳۰ ☎ نمابر: ۸۶۰۳۴۳۵۹

سایت: www.rowzanehnashr.com

www.rowzanehnashr.com

rowzanehnashr

rowzanehnashr

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۳۴-۳۹۸-۹ ISBN: 978-622-234-398-9

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است *

فهرست

۱۱		مقدمه
۳۳		یادداشت مصاحبه‌شونده
فصل اول - خانواده، خاطرات کودکی و تحصیلات		
۳۹		خانواده
۴۶		روستای هامانه
۵۳		وضعیت اقتصادی
۵۵		آداب و رسوم در هامانه
۶۰		غذاهای محلی
۶۳		آب‌وهوا
۶۷		مدرسه ابتدایی
۷۱		سیل وحشتناک
۷۵		کلاس ششم
۸۰		سیکل اول متوسطه
۸۵		تحصیل در یزد

۸۹	تأثیر حاج آقا وزیری و آیت الله صدوقی
۹۲	یزد در دهه ۱۳۴۰ش
۹۸	معماری خانه ها
۱۰۲	فضای سیاسی یزد
۱۰۶	اقامت در تهران
۱۱۴	ورود به هنرسرای عالی (دانشگاه علم و صنعت کنونی)
۱۱۷	استادان هنرسرای عالی
۱۲۳	تغییر نظام آموزشی
۱۲۵	کارآموزی در پالایشگاه نفت کرمانشاه
۱۳۱	فعالیت در شرکت ها
۱۳۵	فعالیت های سیاسی در دوره دانشجویی
۱۴۲	نظام وظیفه
۱۴۶	مشاغل پس از سربازی
۱۵۰	همسر و فرزندان

فصل دوم- شروع همکاری با شرکت ملی نفت و ساختار شرکت پیش از انقلاب

۱۵۷	استخدام در شرکت ملی نفت ایران
۱۶۱	واحد امور مهندسی و ساختمان
۱۶۷	بخش طراحی مهندسی
۱۷۰	ساختار شرکت نفت پیش از انقلاب
۱۸۳	اوپک (سازمان کشورهای صادرکننده نفت)
۱۸۶	اعتصاب کارکنان شرکت نفت
۱۸۹	خاطراتی از پیروزی انقلاب
۱۹۳	انجمن های اسلامی کارکنان صنعت نفت
۱۹۸	تکبیر (نشریه جامعه اسلامی کارکنان صنعت نفت)
۲۰۵	سخنرانی های حسن نزیه

فروش نفت اوایل انقلاب	۲۰۷
-----------------------------	-----

فصل سوم- شکل‌گیری وزارت نفت و فعالیت‌های وزارتخانه در دوران

انقلاب اسلامی

تشکیل وزارت نفت	۲۱۳
قراردادهای نفتی پس از انقلاب	۲۲۰
آغاز جنگ تحمیلی (ایران و عراق)	۲۲۵
نخستین مسئولیت (معاونت امور اداری)	۲۳۱
وزارت سید محمد غرضی	۲۳۴
عضویت در هیئت‌مدیره و مدیریت امور اداری	۲۴۴
کارشناس برنامه‌ریزی و دفتر ریاست جمهوری	۲۴۷
فعالیت شرکت ملی حفاری	۲۵۳
انتصاب غلامرضا افشار به وزارت نفت	۲۵۷
معاونت برنامه‌ریزی و پژوهش وزارت نفت	۲۶۴
رونق مدیریت و برنامه‌ریزی در وزارتخانه	۲۷۹
سفرهای خارج از کشور در این دوره	۲۸۷
طرح محرم	۲۹۱
شکل‌گیری شرکت اوپک (OIEC)	۲۹۴
شرکت‌های نیکو و حمل‌ونقل هوایی	۲۹۹
شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران	۳۰۳
تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد	۳۱۳
نخستین تجربه‌های همکاری با بیژن نامدار زنگنه	۳۲۳
تأسیس شرکت‌های وابسته به نفت	۳۲۹
جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی	۳۳۵
سیاست‌های رئیس‌جمهور در مجموعه نفت	۳۳۹
قرارداد کرسنت	۳۴۴
آموزش و پژوهش در نفت	۳۵۲

فصل چهارم- انتصاب به وزارت نفت و مشاور رئیس جمهور

۳۶۳	 سرپرستی وزارت نفت
۳۷۳	 معرفی به عنوان وزیر نفت
۳۸۳	 روز رأی اعتماد در مجلس
۴۱۶	 نخستین انتصابات در دوره وزارت
۴۱۸	 دخالت رئیس جمهور در انتصابات
۴۲۵	 جلسات هیئت دولت
۴۳۰	 دیدارها با مقام معظم رهبری
۴۳۵	 بازدید از مناطق نفت خیز و سفرهای استانی
۴۴۰	 اجرای طرح کارت هوشمند سوخت
۴۴۶	 گازسوز کردن خودروها و گازرسانی
۴۵۳	 خط لوله صلح و دستاوردهای پالایش و پخش
۴۵۹	 بهره برداری از انرژی خورشیدی
۴۶۳	 خط لوله اتیلن و ستاره خلیج فارس
۴۷۰	 جلسات اوپک
۴۷۹	 فرازونشیب های قانون اساسنامه شرکت نفت
۴۸۸	 دانشجویان و کارآموزان
۴۹۶	 کانون های ارزیابی و انتقال شرکت ها
۵۰۰	 امور رفاهی و افزایش حقوق ها
۵۰۶	 فعالیت های فرهنگی و ورزشی
۵۰۹	 خدمات وارده به مجموعه نفت
۵۱۲	 عملکرد وزارت نفت از شهریور ۱۳۸۴ تا شهریور ۱۳۸۶
۵۳۱	 جلسه تودیع از وزارت نفت
۵۴۹	 اتفاقات پس از تودیع

فصل پنجم- کاندیدای نمایندگی مجلس و قائم مقام وزیر نفت

۵۵۹	 کاندیدای نمایندگی مجلس نهم
-----	----------------------------------

۵۶۵	 قائم مقام وزیر نفت
۵۷۶	 دیدگاه‌ها در حوزه مدیریت
۵۸۳	 نظرات در مورد الگوهای انرژی
۵۸۹	 آینده صنعت نفت
۵۹۹	 گاه‌شمار زندگی
۶۰۳	 کارنامه
۶۰۷	 چکیده مقالات
۶۲۷	 گزیده تصاویر و اسناد
۶۶۷	 فهرست منابع
	نمایه
۶۸۱	 نمایه کسان
۶۹۱	 نمایه جای‌ها

مقدمه

دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای
فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد
حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست
که آشنا سخن آشنا نگه دارد
«حافظ»

امروزه با ظهور و گسترش کاپیتالیسم و بازرگانی مدرن، نفت فراگیرترین کسب‌وکار جهان و بزرگ‌ترین صنعتی است که در دهه‌های پایانی سده نوزدهم به وجود آمده است. گرچه تاریخ مدرن نفت از سده نوزدهم آغاز می‌شود، اما ظهور نفت، سده بیستم را کاملاً دگرگون ساخت. در سراسر تاریخ نفت میان افراد، شرکت‌ها و کشورها معاملات فراوانی صورت گرفته و تصمیم‌های بااهمیتی در زمینه معاملات نفتی اتخاذ شده است. هیچ کسب‌وکار دیگری همانند نفت، با این همه وضوح و دقت، معنای ریسک، پاداش و تأثیر عمیق شانس و سرنوشت را آشکار نمی‌سازد.

هنگامی که به قرن بیست‌ویکم میلادی نگاه می‌کنیم، به وضوح درمی‌یابیم که یک بشکه نفت نیز به اندازه پیشرفت در علوم کامپیوتری مایه تسلط و برتری است، به این دلیل صنعت نفت تأثیر عظیم خود را حفظ خواهد کرد. تا وقتی منبع انرژی دیگری

یافت نشود، نفت همچنان اثرات دامنه‌داری بر اقتصاد جهان خواهد گذاشت. تغییرات عمده در بهای نفت می‌تواند موجبات رشد اقتصادی را فراهم آورد یا تورم‌زا بوده و رکودهای اقتصادی را ایجاد کند (یرگین، ۱۳۷۳، ج ۱، ص ۸).

نفت به‌عنوان یک کالای تجاری، با استراتژی‌های ملی، سیاست و قدرت جهانی عجین شده است. میدان‌های جنگ جهانی اول، اهمیت نفت را به‌عنوان یکی از عناصر قدرت ملی هنگامی به اثبات رساند که اتومبیل مجهز به موتورهای درون‌سوز بر اسب و لوکوموتیو بخاری سبقت گرفت. نفت در تعیین سرنوشت جنگ جهانی دوم، هم در خاور دور و هم در اروپا اهمیت اساسی داشت. همچنین نفت، اساس جنبش عظیم زندگی در حومه شهرها در دوران پس از جنگ بود که هم چشم‌اندازهای طبیعی معاصر و هم شیوه مدرن زندگی ما را متحول ساخت.

امروزه چنان به نفت وابسته‌ایم و نفت طوری با همه ابعاد زندگی روزمره ما عجین شده است که اهمیت فراگیر آن را درک نمی‌کنیم. نفت است که زندگی را در محلی که اقامت داریم، ممکن می‌سازد. شیوه زندگی ما را تعیین می‌کند، نحوه رفت‌وآمدها را به محل کار و نیز نحوه مسافرت‌های ما را معین می‌سازد. نفت، شاه‌رگ حیاتی اجتماعات بشر است. نفت و گاز طبیعی عناصر اصلی تشکیل‌دهنده کودهای شیمیایی است که روزی جهان بدان وابسته است. نفت، حمل‌مواد غذایی به شهرهای بزرگ جهان را که به‌کلی از خودکفایی غذایی محرومند، میسر می‌سازد. همچنین این ماده، مواد پلاستیکی و شیمیایی را که سنگ‌بنای تمدن معاصر به‌شمار می‌روند، فراهم می‌سازد؛ تمدنی که اگر به‌طور ناگهانی چاه‌های نفت و گاز جهان خشک شوند، فرو خواهد پاشید (نفیسی، ۱۳۸۶، ص ۱۰).

در بیشتر سال‌های قرن حاضر، اتکای فزاینده به نفت در سراسر جهان، امری مطلوب و نماد پیشرفت بشر تلقی می‌شد، اما دیگر چنین نیست. با پدید آمدن جنبش زیست‌محیطی، اصول بنیادین جامعه صنعتی مورد چالش قرار گرفته است و همه ابعاد صنعت نفت در رأس فهرست صنایعی قرار دارند که باید در باب تمامی جزئیات آن تحقیق کرد. بدین ترتیب نفت به‌رغم برخورداری از تمامی ویژگی‌ها و امتیازات منحصر به فرد آن، به تخریب محیط زیست متهم می‌شود و صنعت نفت در موضع دفاعی قرار گرفته است و از آن به‌عنوان خطری برای نسل‌های کنونی و آینده یاد می‌شود.